

Christiania QUARTEN

Tidsskrift for
Norges Handikapforbund Oslo

Folke Bernadottes vei 2, 0862 Oslo
Tlf 22 02 14 20 - Faks 22 02 14 39
E-post: nhf.oslo@nhf.no
Hjemmeside: www.nhf.no/oslo

Ansvarlig redaktør: Magnhild Sørboten
magnhild7@gmail.com

Redaktør: Ida C. Freng
ida.freng@nhf.no

Redaksjonen avsluttet 5. november
Frist for stoff til neste utgave er 4. februar

Layout: Torill Older

Annonser: Media Direct Norge
Tlf. 32 20 56 00 Faks 32 20 56 99

Trykk: BK Vestfold Grafiske
Tlf. 33 48 59 00 Faks 33 48 59 45

ISSN 0806-9050 (trykt utgave)
ISSN 1893-8582 (elektronisk utgave)

Forsidefoto:
Ida C. Freng

Regionstyret:

Leder:
Magnhild Sørboten
Tlf: 23 22 40 10/91 61 28 75
magnhild7@gmail.com

Nestleder:
Thomas Eide
Tlf: 90 55 72 72
eidekongen@gmail.com

Styremedlemmer:
Karstein Kristensen
Tlf: 90 82 47 84
kars-k@online.no

Geir Werner
Tlf: 92 82 06 75
post@alfnorge.no

Roger W. Holland
Tlf: 93 25 37 31
roger.holland@live.no

Gudrun Jære Hoel
Tlf: 93 06 80 24
g.j.hoel@hotmail.com

Oddvar Skogsletten
Tlf: 48 13 58 19
oddvar1@mailbox.as

Varamedlemmer:
Snefrid Bergum
Tlf: 47 34 85 95
snefrid.bergum@gmail.com

Hans Jørn Næss
Tlf: 91 10 01 00
hjn@kapital.no

Elisabeth Wilhelmsen
Tlf: 92 45 88 42
elisabethwilhelmsen@
hotmail.com

Regionkontorleder:
Jørgen Foss
Tlf: 22 02 14 20
jorgen.foss@nhf.no

Innhold

Nr 4- 2014

- 4 «Oslo Funker» fungerte flott
- 8 Oslo går sin gang
- 9 Politisk smånytt
- 10 Refleksjoner
- 11 Nei takk, herr statsråd!
- 12 Messe-suksess for tredje gang
- 14 Fremdeles ikke i mål
- 15 Innspill
- 16 Inspirerende ledersamling
- 17 Framtidens NHF
- 18 Bildespesial TUP-samling
- 20 Reisebrev fra Uganda
- 22 Sirkelen er sluttet
- 24 Nyttig fra NAV
- 26 Torggata i ny prakt
- 27 Idrett for alle!
- 28 Carines blogg

Lederen

Av regionleder Magnhild Sørbotten - magnhild7@gmail.com

Erna har rett!

For ei tid tilbake poengterte statsminister Erna Solberg at arbeid er veien ut av fattigdom og dårleg råd. Ho har heilt rett! Og det er gledeleg at ho og regjeringa innser at slik er det faktisk. Men ho bommar grovt på årsaka til at så mange mennesker med nedsatt funksjonsevne ikkje er i arbeid – og ho bommar grovt på mange av virkemidla for å få folk tilbake i arbeid!

Skepsisen mot å tilsette mennesker med nedsatt funksjonsevne møter også mange funksjonshemma som har normal eller stor arbeidsevne. Redselen for at det skal vere kostbare tilsettingar er stor –sjøl om dei aldri så mykje tar med seg sin eigen stol til jobben. Eg ønsker meg ein statsminister som er tøff nok til å rette peikefingeren mot arbeidsgivarsida og sei: No forventar vi at også de er opptatt av å få flest mulig i arbeid – også dei som berre kan jobbe litt! I staden har Erna valgt å sette peikefingeren på dei uføretrygda, med den underforståtte meldinga: Berre du får dårleg nok råd blir du nok frisk nok til å jobbe! Eg har lest mykje medisinsk faglitteratur i mitt liv, men aldri komme over studiene som viser at folk blir friskare, får færre funksjonsnedsettelse eller bedre kognitiv funksjon om dei blir fattigare – og grunnen til det er enkel: denne sammenhengen, desse studiene finst ikkje!

Næringsliv og offentleg forvaltning skrik, med få unntak, ikkje etter arbeidstakarar som har varierande eller sterkt nedsett arbeidsevne. Mange som er i denne situasjonen møter ei stengd dør til arbeidslivet. Då er gjerne uføretrygd den einaste muligheita som gjenstår. Det er svært ofte eit stort nederlag for den det gjeld. Den lukka døra til arbeidslivet blir ikkje meir åpen om den som sit utanfor får mindre pengar å rutte med. Makta til å låse opp er framleis hos dei som sit innanfor - arbeidsgivarane. Og mange av dei på innsida er redde for at tilsette med nedsatt funksjonsevne medfører auka sjukefråver, behov for ukjente hjelpemiddel, ja kort sagt auka kostnader.

Skjønnar ikkje Erna og regjeringskollegaene at grunnen til at folk havnar på uføretrygd er manglande arbeidsevne, eventuelt nedsatt arbeidsevne kombinert med at folk ikkje slepp til i arbeidslivet? Skjønnar dei ikkje at uførepensjon ikkje er noko folk fritt kan velge?

«Den lukka døra til arbeidslivet blir ikkje meir åpen om den som sit utanfor får mindre pengar å rutte med.»

Regjeringa skal imidlertid ha ros for å ha kjørt gjennom eit verkemiddel for auka arbeidsdeltaking: rettighetsfestinga av brukerstyrt personleg assistanse (BPA). Men tildeiling av BPA-timar skjer i kommunar og bydelar. Kva skjer der? Dei tilbakevendande kutta i overføringane frå Oslo kommune til bydelane medfører at tenestetilbodet blir pressa meir og meir. Enkelte bydelar seier dei ikkje åpnar for BPA til nye brukarar, andre at dei ikkje kan garantere at folk får det. NHF Oslo skal fortsatt vere tydelege på kor viktig BPA er for at fleire funksjonshemma skal komme i arbeid. Då treng vi også at du gir oss tilbakemelding på kva som faktisk skjer i din bydel.

Mot slutten av året er det grunn til å rette ei stor takk til alle som har bidratt positivt for våre medlemmer, både tillitsvalgte, rådsrepresentantar, frivillige, tilsette og politikarar. Ein spesiell takk til Sverre Bergenholdt som nettopp har avslutta sitt oppdrag som regionkontorleder for NHF Oslo. Sverre har betydd utruleg mykje for at NHF Oslo er der vi er i dag. Han har gjort ein betydeleg innsats for å bygge organisasjonen NHF Oslo, men kanskje endå meir for å bygge opp dei menneska han har hatt rundt seg! For Sverre og alle de andre: leserar, medlemmar, tillitsvalgte og tilsette: Eg håper de alle får ei velfortjent varm og god jule- og nyttårshelg – og at de får lada batteria og er klar til innsats igjen når vi kjem til januar. Eg skal vere klar!

«Oslo Funker» fungerte flott

Klar tale under tidenes første «Oslo Funker» debattmøte på Sagene samfunnshus i november: - Offentlige rom skal være tilgjengelige for alle. Ikke for «ganske mange», eller noen få, men alle!

FORKJEMPER: Førsteamanuensis ved Markedshøyskolen Erling Dokk Holm tar til orde for et universelt utformet samfunn.

Tekst og foto: Ida C. Freng

Innledningstalen levnet liten tvil om hvor førsteamanuensis ved Markedshøyskolen Erling Dokk Holm, som har byutvikling som sitt spesialfelt, står hen i debatten om universell utforming. Han har tidligere tatt til orde for å beholde TEK10 og det å bygge tilgjengelige boliger, og engasjementet for en miljøvennlig og tilgjengelig kollektivtransport er ikke noe mindre.

- Det må være sømløst- en skal ikke tenke over det. Universell utforming må løftes opp til et verdivalg. Ved å tilrettelegge for en liten gruppe, tilrettelegger vi i realiteten for oss alle, understreket han.

Han advarte mot å ta for lett på begrepene i debatten.

- Kollektivtrafikk er per definisjon veldig bra. Det er noe «alle» kan være enige om. Da blir det altfor lett å gå videre, og snakke om noe annet. Men begrepene forplikter! «Kollektivt»- det skal være tilgjengelig for alle. Det er det ikke i dag. Vi må ha en mer ambisiøs strategi for hvem det skal være tilgjengelig for, mener Dokk Holm, og la til:

- Et reelt demokratisk samfunn er et samfunn som ikke gjør det komplisert å være dårlig til beins!

ETTERLYSTE HELHETSTENKING

Etter Dokk Holms innlegg fikk stortingspolitikkerne Rasmus Hansson (MDG) og Nils-Aage Jegstad (H) innta rampelyset sammen med kveldens

ordstyrer Hege Bjørnsdatter Braaten, redaktør i dittOslo.

- Helhetstenking er viktig. Det er ikke dyrere å lage en lav fortauskant i stedet for en høy, illustrerte Hansson i sin åpning.

- Nasjonal Transportplan sier at universell utforming skal være førende. Hvordan skal dere sikre det? utfordret Braaten.

- Vi kan stille krav til utbyggere, og vi burde stille krav, svarte Jegstad, og la til: - Det går fremover. Se på Flirt-togene: De kan kjøre trinnet automatisk ut ved perrongen, så lenge denne er tilpasset selve toget.

Hansson pekte på sin side at kollektivtransport i Norge i dag lider under en veldig fragmentert oppdeling av tjenester, og mente at «helheten» glipper.

«HELVETESGAPENE»

Før resten av panelet tok plass på scenen, holdt NHF'er Hilde Sofie Nilsson en appell. Hun var tidligere i høst med i en reportasje i Østlandssendingen-

FULLSATT: Publikum fylte storsalen på Sagene samfunnshus.

HELVETESGAPENE: Hilde Sofie Nilssons appell gjorde inntrykk på mange.

gen, der hun satte fokus på hvordan det for henne er nær sagt umulig å komme seg til sentrale deler av Oslo ved hjelp av kollektivtrafikken.

- Trikk tør jeg ikke prøve en gang. På t-banen må jeg ta bilen til stasjoner jeg kanskje planlegger å benytte meg av senere, for å sjekke om jeg fysisk kommer på og av. Det er litt av problemet i Oslo: En vet aldri sikkert hvor avstanden, jeg kaller dem «helvetesgapene», mellom tog og perrong er farlig stor.

Nilsson har opplevd å komme for sent til forelesning, fordi hun ikke kommer av på den ene siden av stasjonen på Blindern.

- Jeg synes det blir for dumt å måtte kjøre, når jeg tross alt bor på Kring-sjø. Det ligger jo nesten på Blindern, sa hun, og høstet bekreftende nikk fra politikerbordet i salen.

Hun satte også ord på hvordan den utilgjengelige kollektivtrafikken setter begrensninger for hennes sosiale liv:

- Ja, jeg kan ta bilen. Men det er ikke alltid man har lyst til å være den som kjører. Skal jeg ut med kjæresten min og spise middag, så vil vi kanskje ha oss et glass vin eller to. Og det kan man jo ikke dersom en skal sette seg bak rattet etterpå.

BLE UTFORDRET

Appellen satte tonen for den påfølgende paneldebatten, der Jegstad og Hansson fikk med seg Oslo-politiker Abdullah Alsabeegh (Ap), Phuoc Tan Le (leder Oslo Poliolog), samferdselsbyråd Guri Melby (V) samt leder i samferdsels- og miljøkomiteen Marianne Borgen (SV) på scenen.

Sistnevnte satte ord på manges frustrasjon:

- Det er ikke målene for kollektivtrafikken vi er uenige om, det er tempoet!

Politikerne ble likevel utfordret på sin tilsynelatende enighet angående kollektivtrafikken og universell utforming, av Phuoc Tan Le fra Oslo Poliolog:

- Jeg fatter ikke hvorfor de ikke får det til, hvis de er så enige?

- Det er ikke slik at «ingenting» skjer eller har skjedd. Vi jobber systematisk med å gjøre ting bedre hvert eneste år, argumenterte samferdselsbyråd Guri Melby (V).

- En ting er å være enige om målene. Det som gjelder er det som faktisk blir gjennomført. Rapporterer og strategi etter strategi er en ting, men vi må ha fokus på å gjøre noe, etterlyste Abdullah Alsabeegh, og henviste deretter til mandagens le-

FORESLO LØSNINGER: Tilgjengelighetsrådgiver i NHF Oslo Birger Nymo kom med en rekke forbedringsforslag.

seoppslag i Aftenpostens SiD spalte, signert NHFU Oslo medlem Signe Bøvolden:

- Det er viktig at slike eksempler kommer frem!

VIKTIG DEPUTASJON

NHF Oslo var dagen før debatten i deputasjon hos nettopp samferdsels- og miljøkomiteen i Oslo kommune i forbindelse med budsjettet for 2015, noe politikerne henviste til i debatten.

- Vi fikk presentert mulige løsninger i dette møtet, både for tog og perrong, sa komiteens leder Borgen, og fikk støtte fra byråden:

- Vi avviser ingen forslag. Det kan godt hende vi skal se på dette. Vi trenger slike konstruktive forslag. Problemet har vi funnet, nå må vi implementere politikken for å rette på det, sa Melby.

Hun langt på vei lover at man skal sørge for at de nye trikkene i Oslo tilfredsstillt kravene til universell utforming.

- Vi har satt i gang nå, og håper å ha dem på skinner i 2018 eller 2019. Vi må være sikre på at vi da kjøper de riktige trikkene.

DELTE ERFARINGER: Abdullah Alsabeegh (Ap) og Phuoc Tan Le (Oslo Poliolog) kom begge med eksempler på hvor vanskelig tilgjengelig kollektivtrafikken kan oppleves i Oslo.

Motiverende «gapestokk»

Marianne Borgen (SV), leder i samferdsels- og miljøkomiteen i Oslo kommune, lanserte under debatten et forslag:

- Hva om vi på rutekartet merker de stasjonene som er tilgjengelige med et HC-merke, slik at det blir en synlig påminnelse om hvordan det står til?

Phuoc Tan Le leder i Oslo Poliolag hadde nevnt at man har slik merking i London og New York, men var ikke utelukkende positiv til samme løsning i Oslo:

- Om man gjør det, så kan det ikke bli en sovepute. Man må ikke tenke at det holder at noen stasjoner er HC-tilpasset, advarte han.

Borgen på sin side, forsikret om at det ikke var slik det var ment:

GAPESTOKK: Marker hvilke holdeplasser som er HC-tilgjengelige, slik at vi kan se hvor mye vi har å jobbe med, foreslå Marianne Borgen (SV). Til venstre: Guri Melby (V), samferdselsbyråd.

- Jeg ser det mer som en gapestokk enn en sovepute. Tanken er at å se det så klart illustrert vil virke motiverende og som en påminnelse for å

gjøre noe med situasjonen. Når alle stasjonene har fått sitt merke, ja da fjerner vi dem. Da er de blitt slik de skal være.

Sporveisarbeidernes stemme

FAGFORENINGEN: Oslo Sporveiers Arbeiderforening var representert av blant andre 2. nestleder Per Arne Nikolaisen.

Foruten politikerne på scenen var også andre sentrale aktører i kollektivdebatten til stede. Både Ruter og

Oslo Sporveiers Arbeiderforening var godt representert i salen. Da Phuoc Le etterlyste bedre holdninger blant

sjåførene tok 2. nestleder i foreningen, Per Arne Nikolaisen ordet.

- I USA er det slik at en passasjer er en passasjer- rullestol eller ei: sjåføren må ta ham eller henne med, sa Le.

- Det er ikke noen ålreit opplevelse for oss når vi må la noen stå igjen fordi vi ikke kan få dem om bord. Det føles som «køddete», og skaper en stressende hverdag der vi ikke kan hjelpe alle passasjerer, slik vi har plikt til, svarte Nikolaisen, og fortsatte:

- Det som er viktig er at ledelsen og de ansatte går sammen om å få til ting. Når vi nå skal ha nye trikker må vi sørge for at de er gode å kjøre, gode å bruke, enkle å vedlikeholde og ikke minst at vi kan ha med alle.

Hos oss
handler alt om
mennesker!

Alle mennesker er unike!

BPA på dine premisser

Velkommen til Dedicare Assistanse – En av de største leverandørene av brukerstyrt personlig assistanse.

Som kunde hos Dedicare kan du føle deg trygg!

Vi tilpasser oss deg og ditt behov, og er tilgjengelige for spørsmål, råd og veiledning.

Vi ser til at du er aktiv i hvordan din ordning utformes.

Vi står for det vi lover – du er alltid hovedpersonen i ditt eget liv.

Vi er tydelige.

Vi har et bredt mangfold i vår personalgruppe.

Ring Linda, Dagfinn eller Lin Christine

på **+47 074 80**, send e-post til **assistanse@dedicare.no**

eller besøk oss på **www.dedicare.no/assistanse**

Vi bryr oss mer!

DEDICARE
Assistanse

Oslo går sin gang

Det er høst, gule blader, regn, tåke og kortere dager. Da kommer Oslo budsjettet. Men er det et dokument med gladnyheter, som mange av oss kunne trenge på denne tida?

Tekst: Rune G. Huvenes, interessepolitisk rådgiver/ Magnhild Sørbotten, regionleder

Svaret er nok nei. Oslo kommune står overfor store utfordringer med bl.a. sterk befolkningsvekst. Det skal bygges boliger, skoler, idrettsanlegg og kollektivtrafikken skal bedres. Nok en gang er det i tjenestene til byens innbyggere det blir kuttet. Kuttet i rammen til bydelene for 2015 er 192 millioner kroner. (Tilsvarende for 2014 og 2013 var 170,7 og 204,6 millioner). NHF Oslo mener at vi for lengst har passert smertegrensen.

DE NÆRE TJENESTENE

Flere bydeler melder om at lovpålagte oppgaver ikke kan innfris. Dette er alvorlig. Fra 2015 er BPA rettighetsfestet, men de ekstra midlene fra staten skal dekke opp for at man nå kan bruke BPA i stedet for ordinær avlastning for funksjonshemmede barn. Mye av avlastningstilbudet har vært så dårlig at foreldre ikke har turt å bruke det. NHF Oslo er svært spent på hvordan tildeling av BPA vil være i de ulike bydelene. Vi er redd for at dette er et område der en vil ha problemer med å innfri det som er lovpålagt.

Et annet område der vi ser negative konsekvenser av innsparing er hjelpemiddeltilpassing. Våre medlemmer melder om lange ventetider, mye feil, lang tilpasningstid osv. Ergoterapi-tjenesten i bydelene er her en avgjørende tjeneste. Andre tjenester som kan berøres er hjemmetjenester, assistanse, habilitering/rehabilitering, fritidsaktiviteter, avlastning, støtte-

kontakter, bydelens fysioterapitilbud osv. Med årets kutt og økonomiplanens varslede kutt for kommende år til bydelene er det behov for å rope et kraftig varsko! Vi krever at tilskuddene til bydelene holdes på 2014-nivå.

KOLLEKTIVTRAFIKK OG TT

Det legges opp til store investeringer i kollektivtrafikken. Det er flott. Vi merker oss imidlertid at byrådsavdelingen for miljø og samferdsel har en satsning på å få 4G-dekning på t-banen, mens de ikke har noen uttalt målsetting om å få reisekjeden universelt utformet. T-banestasjoner i Oslo som er rehabilitert de siste to årene er ikke universelt utformet. Klare politiske signal og føringer om universell utforming av reisekjeden er med andre ord nødvendig å få på plass nå.

Egenandelene for TT øker "bare" med to kroner for en voksne. Vi mener at egenandelene for TT må ned på samme nivå som andre kollektivbilletter innen 2018. En som er i full jobb og har AU-reiser via NAV betale 8 kroner pr vei. I den andre enden av skalaen har vi mennesker på varig tilrettelagt arbeid. Disse måtte bli i Oslos AU-reiseordning. Mange av de har timelønninger fra 23 kroner, men må samtidig betale 50 kroner for å komme seg til jobb.

DYRERE Å BO

I tilleggssinnstillingen til budsjettet foreslås kommunens behovsprøvde botilskuddsordning for eldre og uføre avvirket for nye brukere. Mange uføre kommer dårligere ut økonomisk etter

pensjonsreformen og statsbudsjettet. Sosialt er det derfor svært dårlig timing av Oslo kommune å fjerne dette nå.

ANDRE EGENANDELER

For praktisk bistand er det små endringer. For trygghetsalarm innføres det en egenandel på 233 kroner måneden for de som tjener mer enn 265 110 (3G).

Hva gjør vi?

NHF Oslo har hatt deputasjon i fire komiteer. Der kommer vi med forslag til budsjettendringer, både i beløp og som verbalforslag. I Finans har vi tatt opp kuttene i bydelene, TT, universelt utformet reisekjede og arbeid. I Helse og sosial har vi tatt opp kuttene til bydelene, arbeid, TT, samt unge på sykehjem og driftstilskudd til egen organisasjon. I Samferdsel har vi tatt opp TT, universelt utformet reisekjede og idrettsbygg. I tillegg hadde vi sammen med SAFO, FFO, NFU og Blindeforbundet deputasjon i Byutviklingskomiteen. Der tok vi opp universell utforming av reisekjede, bygg og uteområder. Våre innspill og vårt budsjett-dokument er blitt godt mottatt hos samtlige, og vi får ros for å være både realistiske og konstruktive.

Politisk smånytt

Av Ida C. Freng

EXTRA-MIDLER TIL NHF

Nå er det klart at det i 2. runde av ExtraStiftelsens pilotordning EXTRAEXPRESS kom inn hele 440 søknader totalt, og av disse står Norges Handikapforbunds lokalag, landsforeninger, regioner og sentralledd for hele 50 stykker! Pilotordningen har hurtigbehandling av søknader, med forenklet søknadsprosess og anledning til å søke støtte på enten 10.000, 20.000 eller 30.000 kroner. Ved tildeling legges det vekt på stimulering av frivillighet, særlig lokalt, aktivitet, mestring og tilrettelegging av aktivitet samt brukerstyring og nærhet til bruker.

ETTERBETALER 16 MILLIONER

BPA-leverandøren Uloba måtte i høst etterbetale 16 millioner kroner til assistenter i Oslo, etter at avisen Dagbladet avslørte at de brøt arbeidsmiljøloven og ikke hadde fulgt overtidsbestemmelsene. Selskapet skal ha etterbetalt totalt 16.6 millioner kroner, med gjennomsnittsutbetalinger på mellom 8000 kr og 10.000 kroner til assistenter i Oslo.

NAV-OMBUD?

Til tross for at det å få på plass et NAV-ombud var en av hans hjertesaker, ser det ikke ut til at arbeids- og sosialminister Robert Eriksson (Frp) vil jobbe for å få dette på plass, melder bladet Velferd. Han vil i alle fall ikke gjøre noe før ekspertgruppen som nå gjennomgår NAV leverer sin sluttrapport i mars 2015. «Jeg ønsker imidlertid å avvende den ovenfor nevnte ekspertgruppens rapport før jeg tar endelig stilling til om det bør etableres et Nav-ombud», skriver Eriksson i et brev til SVs Karin Andersen, som har bedt om fortgang i saken.

INNSATS MOT STATSBUDEJETTET

NHF gjør sitt for å påvirke det endelige statsbudsjettet, og ber blant annet Stortinget om å stoppe de varslede kuttene i barnetillegget og bilstønadordningen, melder NHF sentralt på sine hjemmesider. Kritikken mot regjeringen har haglet fra flere hold etter offentliggjøringen tidlig i oktober. NHF har deltatt i flere møter på Stortinget om budsjettet, blant annet i de ansvarlige komiteenes høringer. Høringsinnspillene er tilgjengelige på de sentrale nettsidene.

Brukerstyrt personlig assistanse i Aleris er supert!

tlf: 974 80 800
e-post: bpa@aleris.no
www.aleris.no/bpa

Aleris

Interessepolitisk rådgiver Rune G. Huvenes

Refleksjoner

rune-geir.huvenes@nhf.no

Arbeid og verdier

Arbeid for funksjonshemmede er i ulike sammenhenger tema på den politiske dagsorden for tida. Alle politiske partier har omfavnet arbeidslinja- om enn med noe forskjellig innhold og vinkling. I forrige nummer av Quarten skrev vi om midlertidige ansettelser. Vår regionleder har tatt et klart oppgjør med Robert Eriksens forslag til endringer i arbeidsmiljøloven i både skrift og tale. Appellen hun holdt på Youngstorget i høst kan du lese på motstående side. Vi kan bare håpe at ministeren tenker seg om en gang til. Nå er det funksjonshemmede på uføretrygd som skal sultes ut i jobb.

Det er slik at sysselsettingen for mennesker med funksjonsnedsettelser er noe over 40 prosent. Den er nærmere 80 prosent for befolkningen generelt. Avtalen om inkluderende arbeidsliv skulle bidra til at flere funksjonshemmede kom i jobb, men i de 13 årene avtalen har vært i funksjon har andelen funksjonshemmede i arbeid gått ned. Det anslås at om lag 20.000 funksjonshemmede ønsker sysselsetting. Kan de ikke bare se å komme seg i jobb? Robert Eriksson synes å mene det.

Mye kunne sies om dette, funksjonshemmede må over en rekke barrierer

for å komme inn i arbeidstakernes rekker. Funksjonshemmedes organisasjoner har i flere år samlet og dokumentert erfaringer på dette området og forskning har fulgt opp i en rekke rapporter. Utdanning og økt kompetanse øker sjansen for å komme i arbeid. Det burde ikke forundre noen.

I 2004 strammet myndighetene inn på muligheten for å få støtte til utdanning gjennom yrkesrettet attføring. Aldersgrensen ble hevet fra 22 til 26 år og det ble vanskeligere å få støtte til utdanninger av lengre varighet. Støttebeløpet ble også redusert. Forskning viser også at høyere utdanning øker sjansen for yrkesdeltakelse.

I 2010 ble ordningen med yrkesrettet attføring fjernet og en fikk ordningen med arbeidsavklaringspenger. Målsettingen var å spare penger, og presset på NAV for å få arbeidsledige raskt i jobb økte. Nå viser ny forskning fra NOVA: Rapport nr.8/14 fra Lars Grue og Jon Erik Finnvold, «Hjelp eller barrierer?» *En undersøkelse av betingelser for høyere utdanning for ungdom med nedsatt funksjonsevne*, at disse innstrammingene har virket negativt i forhold til å få flere funksjonshemmede i jobb. Erfaringer vi får fra våre medlemmer underbygger

dette. Tilbakemeldingene tyder på at det er stor forskjell på saksbehandlere i NAV. Noen er heldige og får god oppfølging, andre får det ikke. Når Grue og Finnvold intervjuer NAV-ansatte befestes inntrykket av at yrkesrettingen er blitt betydelig sterkere. Rapporten konkluderer med at informantenes holdning til å gi utdanningsstøtte varierer til dels betydelig, - og utdanning er langt fra førstevalget. Det kommer fram at mange informanter mener at det er urimelig og urettferdig at unge funksjonshemmede skal få dekket kostnadene ved sin utdanning, mens annen ungdom er henvist til Statens lånekasse. Du skal ikke ha en særfordel selv om du har nedsatt funksjonsevne.

NAV-ansatte gir uttrykk for at de forvalter samfunnets midler og de må gjøre det på best mulig måte, men det er ikke særlig vanskelig å sette opp et regnestykke som viser hvor mye samfunnet sparer på å få en person med funksjonsnedsettelse i jobb. Når dette ikke skjer er det et jo et annet budsjett som belastes. At den enkelte funksjonshemmede kunne fått et mer likeverdig liv bør vel dessuten også føres på plussiden i regnskapet - samme hvilket budsjett det går på?

Applaus for glødende appell

Godordene og applausen satt løst da regionleder Magnhild Sørbotten holdt appell under LO Oslos arrangement på Youngstorget tirsdag 23. september. Fem appellanter holdt innlegg foran over 2500 tilskuere. Målet var å markere motstand mot arbeids- og sosialminister Robert Erikssons forslag om å endre arbeidsmiljøloven slik at det blir enklere å opprette midlertidige stillinger i norsk arbeidsliv. I sin appell avviste Sørbotten tvert Erikssons argumenter, noe hun høstet atskillig honnør for hos de mange fremmøtte. Innlegget nedenfor er appellen omarbeidet til kronikkformatet, slik den også ble publisert i avisa Klassekampen kort tid etter møtet på Youngstorget.

Nei takk, herr statsråd!

I likhet med arbeids- og sosialminister Robert Eriksson er vi i Norges Handikapforbund bekymret over at det er så vanskelig for mennesker med nedsatt funksjonsevne å komme inn på arbeidsmarkedet.

Men vi vil ikke la oss bruke som påskudd for å skape et arbeidsliv som gir mindre trygghet for både de med, og de uten funksjonsnedsettelse! Det er nemlig ikke sånn at «jobb er jobb». En midlertidig stilling gir ikke trygghet. En midlertidig stilling gir ikke lån i banken når du vil kjøpe deg leilighet. En midlertidig stilling gir ikke den pensjonen vi alle trenger når vi trer ut av arbeidslivet.

Vi ser hva du tilbyr herr statsråd, og vi sier nei takk!

Det som hjelper funksjonshemmede inn i arbeidslivet er de virkemidlene som arbeidsgiverne selv etterlyser: flere ordinære tilrettelagte arbeidsplasser, flere trainee-plasser med tilbud om påfølgende fast ansettelse og hjelpemidler til folk når de trenger dem – ikke 3 måneder etter jobbstart. Gi arbeidsgiverne støtte til tilrettelegging, enklere prosedyrer for tilskudd og tilgang til kompetente rådgivere. **Det er ingen arbeidsgiver som er interessert i å kjempe seg gjennom en byråkratisk jungel bare for å få ha engasjert noen i noen få måneders tid!**

Forskning viser at økt bruk av midlertidige ansettelser ikke har økt selssetningsgraden hos funksjonshemmede. Konklusjonen er ikke engang overraskende: OECD har i sin rapport «Employment Outlook 2013» vist at når muligheten for midlertidige ansettelser øker, blir antall faste stillinger redusert. **Mulighetene for å få seg en fast stilling blir altså mindre – både for funksjonshemmede og andre!** I tillegg viser rapporten at man som midlertidig ansatt i Norden har fem ganger større risiko enn fast ansatte for å bli arbeidsledig.

Robert Eriksson sier han vil ha flere i arbeid. Samtidig avviste han i VG 22.9. LOs forslag om utvidet ordinær prøvetid med følgende svar: «I prøvetiden er du fast ansatt, og det innebærer helt andre vilkår for å si opp noen enn hvis du er midlertidig». **Han er med andre ord mest opptatt av at det skal være lett å si opp folk.**

Og for å lette tilgangen til arbeidsmarkedet i fremtiden: Ta et oppgjør med de forstokkede holdningene som fremdeles preger store deler av norsk arbeidsliv. Ta et oppgjør med de fordommene som sier at en arbeidstaker som tilbringer arbeidsdagen på en kontorstol med små hjul, er et bedre valg enn en arbeidstaker som tilbringer den samme arbeidsdagen i en rullestol med store hjul! Nedsatt funksjonsevne er nemlig ikke synonymt med å ha redusert arbeidsevne.

Vi vet at det å endre disse holdningene tar tid. Men vi veit også at grunnlaget for gode holdninger blir lagt tidlig i livet. Vi ber derfor deg og dine regjeringskollegaer sørge for at alle landets skoler kan ta imot funksjonshemmede elever – i dag er 70 prosent av skolene helt eller delvis utilgjengelige. For når William, Lukas, Celine og Mohammed om femten år skal ansette en ny medarbeider, er sjansen større for at de ikke utelukker rullestolbrukeren og den blinde fra intervjurunden – de gikk jo på skolen med blinde Anne og Fredrik som brukte rullestol, og opplevde at det ikke var noe problem!

Ja, herr Statsråd: Det er krevende å drive langtidsplanlegging, men det må til. Det oppleves kanskje ikke så inspirerende å tenke så langt frem i tid. Kanskje særlig når du selv sitter i en midlertidig stilling – i første omgang med fire års ansettelsestid?

Den dagen du har mot nok til å ta oppgjøret med de bakstreverske holdningene – både de som finnes, og de som blir skapt hver eneste dag der funksjonshemmede ikke får delta eller synes på alle samfunnets områder – den dagen kommer funksjonshemmede i hele Norge til å sitte oppreist og heie på deg!

Magnhild Sørbotten, Regionleder Norges Handikapforbund Oslo

Messe-suksess for tredje gang

Med hundrevis av besøkende og svært fornøyde utstillere kunne NHF Oslo og NHF Øst notere nok en suksess, da Hjelpemiddelmesse Øst gikk av stabelen for tredje gang.

SYKKELDILLA: Mange har fått med seg at også de over 26 år nå kan få støtte til aktivitets- hjelpemidler, så Vegard Løkken (t.v.) fra Hjelpemiddeleksperter og Finn Haff fra Qualitycare hadde hendene fulle med utprøvinger.

Tekst og foto: Ida C. Freng

Ekeberghallen var heldigvis stor nok til å ta imot rundt 50 stands fra ulike utstillere, samt opp mot 2000 besøkende, fordelt utover to dager. Nytt av året var større «vringleområder», der det ble god plass til å teste ut ulike hjelpemidler. Særlig populære var segway og såkalte «sittesegwayer», ved navn Genny.

- Vi er her for å se etter en liten stol til innbruk, forklarer Nils Hermansen, imens kona Lill Kristin Hermansen klyver opp i Genny'en. Den lille rullestolen har kun to selvbalanserende hjul, og tar svært liten plass.

- Det er veldig ålreit å komme hit og se og prøve ting, sier Lill Kristin Hermansen, som kjapt får teken på det

nye hjelpemiddelet. Christian Rylander fra utstiller Nordic Health Design kan fortelle om stor interesse og mye besøk.

SEMINARER

Nytt av året var også beslutningen om å holde fagseminarer begge dager. Onsdagen var det BPA-seminar på ettermiddagen med Hege Larsen, der rundt 25 nysgjerrige tok turen innom. I tillegg delte Marianne Semner, som har BPA for sin datter, og Elisabeth Wilhelmsen (NHF Oslos regionstyre) sine erfaringer med BPA. Enda mer populært var torsdagens seminar om Velferdsteknologi med Hilde Thygesen, førsteamanuensis ved Diakonhjemmet høyskole. En rask håndsopprekning blant de over 100 fremmøtte viste en klar overvekt av ergo- og fysioterapeu-

ter samt sykepleier og studenter i publikum.

POPULÆR STAND

NHFs egen stand med eviggående vaffelpresse var som vanlig et populært innslag under messa. Det samme var Aktivitetstorget, der besøkende kunne få med seg rullestoltennis, oppvisninger fra Norske Servicehunder og prøve ut en egen kjørebane med de mange ulike hjelpemidlene man kunne teste.

- Vi er svært godt fornøyd. Det er god med besøkende begge dager, og samtlige utstillere virker fornøyde. Nå skal vi gå i tenkeboksen og evaluere, slik at neste messe blir enda bedre, sier «messegeneral» Sverre Bergenholdt fra styringsgruppa.

GODT BESØKT: Over 100 besøkende tok turen til seminaret om Velferdsteknologi, som ble holdt av førsteamanuensis Hilde Thygesen.

KJAPT TEKEN: Lill Kristin Hermansen tester ut Genny, den såkalte "sitte-segwayen".

NYHET: Jeanine Flaatten og Kristine Westby fra Krabat viser frem den nye barnerullestolen Krabat Sheriff S2, som har fått mye oppmerksomhet og masse bestillinger.

DREVEN: Einar Enevoldsen fra Oslo Rullestoltennisklubb svingte racketen på Aktivitetstorget.

POPULÆRT: Det var mange som benyttet sjansen til å stikke innom Michael Bjerke på Togemos stand, for å prøve seg på en vaskeekte Segway!

Fremdeles ikke i mål

Tidligere i høst gjenåpnet Kolsåsbanen med brask og bram. Men er stasjonene blitt mer tilgjengelige etter rehabiliteringen? Vi tok en befaring ...

Tekst og foto: Ida C. Freng

Svaret er todelt. Ja, de tre gjenåpnede stasjonene er bedre enn hva de var, men man er stadig ikke i mål med å rehabilitere stasjoner til tilnærmet universell utforming.

- På endestasjonen Kolsås er avstanden mellom tog og perrong på innkommende spor 12,5 cm. Dette er langt fra bra nok, fastslår NHF Oslos tilgjengelighetsrådgiver Birger Nymo.

En universelt utformet stasjon forutsetter et gap på maks 3-4 cm mellom tog og perrong. Med 12,5 centimeter gap vil styrehjulene på mange stoler kunne sette seg fast, og stasjonen vil i praksis være utilgjengelig. Også de to andre stasjonene som ble sjekket under befaringen hadde altfor store gap, med mellom 9-11 centimeter glippe.

IKKE BARE SORGEN

Glippe til tross, på noen områder er de rehabiliterte stasjonene klart bedre etter oppussingen. Det er trinnfri og godt merket adkomst, rampene ser ut til å være innenfor kravene, eller rett i nærheten.

IKKE BRA NOK: Avstanden mellom tog og plattform bygges stadig for stor.

MÅLER: Tilgjengelighetsrådgiver Birger Nymo sjekker avstanden fra perrong til tog på Kolsås stasjon.

- Adkomstforholdene er greie, det er bra, sier Nymo.

Han setter imidlertid spørsmålstegn ved merkingen for blinde og svaksynte.

- Det er ledelinjer her, men det mangler varselsfelt foran valideringsautomatene på enkelte av stasjonene, imens det finnes på andre. Merkelig at man ikke har kunnet få det til på alle, kommenterer han.

Informasjonsskiltet på Kolsås stasjon er derimot innenfor kravene.

Informasjonen finnes i en høyde mellom 110-190 centimeter, og skal således være mulig for de aller fleste å få med seg.

Stasjonene er altså blitt noe bedre, men som ved Ensjø stasjon, som er helt nybygget og har 9 cm glippe, så ser vi at man likevel ikke er helt i mål.

- Problemet kan bunne i kravene til maksimal avstand som Ruter opererer med. Disse må reduseres, slik at utbygger har klare retningslinjer på et gap på maks tre centimeter, sier Nymo.

Samspeilet Norges Handikapforbund og handikapidretten i Norge. Her har det alltid vært tette bånd og et fellesskap som ikke minst i den senere tid har gitt betydelige ringvirkninger.

For en som har hatt ett ben i begge organisasjoner, NHF/NHF Oslo og NIF/NOK/Paralympiske bevegelse i Norge var det litt vemodig, men samtidig fint å kunne være til stede når Norges Idrettsforbund sist uke i oktober d.å. arrangerte «Nasjonal landskonferanse om idrett for funksjonshemmede» i Trondheim. Fra NHF Oslo stilte også Jørgen Foss, vår nye regionkontorleder. Dermed var både tidligere samarbeid og fremtiden representert vis a vis idretten.

Selv har jeg fått ta del i idretten som aktiv utøver og som tillitsvalgt, nasjonalt som internasjonalt. Var faktisk med som ung utøver når det hele startet på begynnelsen av 60-tallet. Da var det ikke minst den store skaren av barn/ungdommer med poliomyelitt som fikk ta del i dette eventyret. Mine idretter ble i første rekke svømming, volleyball, bordtennis og på vinteren ispigging og senere kjelkehockey. Bislett bad, Sagene Brannstasjon og ikke minst Grunerløkka skole hvor vi spilte volleyball ble mitt annet hjem.

Norges Vanførelag som det het tilbake i de gode gamle 60-årene var med å starte det hele. Når Kulturdepartementet på slutten av 50-årene satte idrett for funksjonshemmede på dagsorden, dog under begrepet «Helsesport» var

Norges Vanførelag med. Daværende forbundsleder Tor Albert Hennie satt i komiteen som lagde grunnlaget, startet det hele. Videre husker jeg særdeles godt Oslo-lekene «datidens største idrettsstevne for oss», Østlandsseriene etc. Det er sikkert ikke så mange som kjenner til denne delen av idrettens historie, men NHF har alltid hatt fysisk aktivitet som en del av sitt rehabiliteringsprogram. Ikke minst var det tilfelle i flere av lokallagene her i Oslo på den tiden, eksempelvis Aktiv på sitt feriested på Nesodden.

Hva vil jeg så med å dra frem dette? Jo, på årets konferanse ble nettopp handikapidrettens historie trukket frem. Her ble trådene trukket tilbake til «gamle dager», samtidig som man satte fokus på blant annet:

- NIFs ansvar for dagens tilbud om idrett for funksjonshemmede
- Økningen i aktivitetstilbudet «antall idretter» i dag.
- Økningen i antall barn og unge som i dag driver aktiv idrett.
- Politiske seire som «26-års grensen for hjelpemidler» og «BPA». Her har nok en gang NHF og idretten stått sammen og vunnet frem.
- Departementets klare signaler om å bidra til ytterligere løft for idrett for funksjonshemmede i Norge.

For meg personlig var dette svært positivt å høre om. Når nevnte konferanse samtidig var mitt siste offisielle oppdrag som regionkontorleder i NHF Oslo tror jeg de fleste forstår at dette ble litt spesielt. Nok en gang fikk jeg bekreftet samspeilet mellom NHF/NHF Oslo og idretten. Samtidig som ringen på en måte er sluttet. Jeg startet opp med idretten på 60-tallet, ble ansatt i NHF i 1983 og har hatt mange fine år i forbundet. Når jeg så avslutter med nettopp deltakelse/tilstedeværelse på en konferanse med idrett som tema blir dette for meg noe spesielt.

Norges Handikapforbund har for meg vært mer enn en arbeidsplass, jeg tror jeg kan si at dette har vært en del av meg selv. Helt fra jeg som liten gutt var elev på vår egen barneskole Linde i Tønsberg, via ungdomsarbeidet i Handikappedes Ungdomsklubb og Unge Aktive i Oslo frem til de siste 30 års jobb i Østfold, Akershus og nå de senere år i Oslo.

Du verden hvor heldig jeg har vært, hva har jeg fått være med på gjennom 60 år. Nå går jeg over i en annen rolle i NHF Oslo, men det er en annen historie.

Les mer om Sverre Bergenholdt på side 22 - 23.

Inspirerende ledersamling

Årets ledersamling i NHF Oslo gikk av stabelen på Soria Moria 10-12. oktober. Med to eksterne innledere ble det en ny og spennende ledersamling.

Først på programmet sto kommunikasjonsrådgiver Olav Finslo fra Plan Norge. Han fortalte om organisasjonens da pågående «barnebrud»-kampanje, og hvordan de har lyktes med å få en av sine kampsaker bredt dekket i media. I tillegg satte han fokus på hvor viktig det er med et positivt omdømme, og hvordan man ikke bør overkomplisere sine budskap dersom man skal nå frem, spesielt til nye grupper av støttespillere.

- I min egen organisasjon har vi hatt fokus på at man må prøve og feile. Man er mennesker og ikke maskiner. Av og til driter man seg ut, og det er greit! understreket Finslo.

Den andre eksterne innlederen var Jon Reidar Øyan, politisk rådgiver i Arbeiderpartiet, og tidligere leder i Landsforeningen for lesbiske, homofile, bifile og transpersoner (LLH). Han holdt et svært engasjerende og spennende innlegg, om hvordan NHF Oslo må våge å være konkrete, tydelige og litt rebelske. I tillegg understreket han at man ikke må gi opp

kampsakene sine, selv om ting tar tid. Mye tid. Lang tid.

- Da jeg ledet LLH gikk vi til politikere og fremførte sakene våre om og om og om igjen. Du gjenta poengene dine til du er så lei av dem at du må spy. Da får man gå ut og gjøre det, og så komme inn igjen og si det nok en gang, sa Øyan, bare halvt på spøk.

Foruten å holde et inspirerende og til tider personlig foredrag, gikk Øyan også gjennom det demokratiske systemet og politiske prosesser på en forbilledlig måte. Han satte søkelyset på hvor man kan påvirke i ulike prosesser, og ikke minst når:

- «Glem» årets budsjett. Når det er kommet så langt som til oktober er det småpenger som skal flyttes på. Begynn allerede nå å jobbe inn mot 2015 budsjettet, er hans klare råd.

Foruten eksterne innledere ble det også tid til utviklingen av egen organisasjon, oppdatering på hva de ulike lokallagene jobber med for tiden, samt annen erfaringsutveksling. Under middagen fredag kveld ble dessuten avtroppende kontorleder Sverre Bergenholdt behørig markert og takket for sin store innsats for både regionen og NHF på landsbasis.

Sølvnåla til Laila Knutsen

Under festmiddagen lørdag kveld kunne en rørt og meget overrasket ildsjel gjennom mange år motta NHFs sølvnål. Man valgte i år å hedre Laila Knutsen, et medlem som i mange år har gjort en stor, men ofte stille, innsats for NHF Oslo gjennom sitt engasjement både i regionen og for Oslo Poliolog.

- Hedre den som hedres bør, og du Laila, du må hedres, sa regionleder Magnhild Sørbotten. Hun understreket Knutsens sterke engasjement gjennom mange år i sin tale.

- Dette kommer som en stor overraskelse på meg, erklærte Knutsen da hun takket for hedersbevisningen.

Framtidens NHF

Refleksjoner fra den sentrale lederkonferansen

Tekst: Forbundsleder Arne Lein og
generalsekretær Arnstein Grendahl

Lederkonferansen som ble holdt i september i år satte på dagsorden framtidens NHF, og hva organisasjonen må ha fokus på i tiden framover. Sett fra vårt ståsted var dette et svært positivt møte fordi vi hørte mange gode og konstruktive innlegg som pekte i samme retning.

Det er en kjensgjerning at lokalt arbeid vil bety mye framover. Kommunene har fått, og vil i framtiden få enda større ansvar for tjenester og tiltak som påvirker hverdagen til personer med nedsatt funksjonsevne. Veldig mye lovverk er på plass i betydning av at det er gode målformuleringer og intensjoner. Realiteten er at kommunal praksis ikke er i samsvar med lovenes formål eller lovgivers intensjon. Som tittelen til en rapport treffende formulerer det: En ting er å ha rett, en annen ting er å få rett.

Skal vi klare å påvirke lokale prosesser så forutsetter det tett samarbeid mellom lokale lag, enkeltpersoner som sitter i kommunale råd, regionstyrer, kontorer samt sentralstyret og sentraladministrasjonen i NHF. For å understreke og vise nødvendigheten av dette samarbeidet har sentralstyret den siste tiden hatt møter med regionstyrer og representanter fra lokale lag på sine møter. Det er lokalt det skjer. Og fordi mange av våre rammebetingelser vedtas lokalt, blir det enda viktigere i tiden fremover å forene våre krefter der hvor vi bor. Uansett tilknytning til organisasjonen må vi bli flinkere til å utnytte alle ressursene vi rår over. Så selv om du er tilknyttet en av våre landsforeninger,

sitter du på kunnskap og erfaringer som er viktige i forhold til kommunalt påvirkningsarbeid. Lederkonferansen påpekte nyttigheten av dette, og et slikt lokalt engasjement vil i tillegg til forente krefter også være med på å løfte lokale utfordringer som medlemmene som er tilknyttet en landsforening er opptatt av. Rehabilitering og habilitering er eksempler på dette.

«Samarbeid skal læres, det kommer ikke av seg selv»

Samarbeid forutsetter klar tale, ikke som instruksjoner ovenfra og ned, men tydelige oppgavefordeling mellom de ulike delene av organisasjonen. Vi kan ikke gjøre det samme alle sammen, men alt vi gjør skal henge sammen. Konkret betyr det at NHF sentralt produserer materiell og informasjon som legges lett tilgjengelig for de som er «ute i krigen» mens regionstyret og regionkontor motiverer og legger til rette for at de som er ute i den daglige påvirkning kjenner, opplever og erfarer at de står i en sammenheng og kan kjenne seg trygge i oppgaven de skal gjøre.

Disse poengene sto sentralt under ledersamlingen. Det var innholdet i samtalen om rammeplanen som nettopp understreket hvordan organisasjonen kan kjenne seg igjen i oppgaver og prioriteringer, det var innholdet i samtalen vi hadde om likepersonarbeidet og det var innholdet i samtalen vi hadde om endringsprosessen som pågår i SAFO.

I prinsippprogrammet slås det fast at NHF skal peke på konstruktive løsninger, vi har gjort det tidligere og vi skal gjøre det i framtiden. Nettopp derfor har NHF de siste årene kjempet for BPA, for universell utforming fordi de lønner seg. Ikke bare for NHF's medlemsmasse, men for hele samfunnet. Vi skal fortsette med å hjelpe politikere lokalt, regionalt og nasjonalt til å fatte gode beslutninger for alle.

Et annet svært viktig tema på lederkonferansen var vårt internasjonale arbeid. Det er vårt og vi har mye å være stolte av. Internasjonalt skjer det ting som nettopp har det samme fokuset nasjonalt, være med på å vise gode løsninger for hele samfunnet. Nettopp derfor er det viktig at det internasjonale arbeidet ikke isoleres til noen medarbeidere, men løftes opp og fram og blir en helt naturlig del av NHF's arbeid generelt.

Vi tror NHF i framtiden vil jobbe med de samme oppgavene som i dag. Erfaringen med interessepolitisk arbeid tilsier langsiktighet. Press på tidligere opparbeidede seire dukker opp til stadighet, og nye rammebetingelser gjør at vi som organisasjon må være på barrikadene både sentralt og lokalt. Argumentene vil sikkert endre seg. At Norge har ratifisert konvensjonen som understreker at personer med nedsatt funksjonsevne har samme menneskeretter som andre er en viktig årsak til det. Menneskerettigheter vil derfor bli satt høyere på dagsorden. Det vi må bli tydeligere på i tiden framover, er samarbeid og oppgavefordeling slik at den blir tydelig og slik at vi gjennom det spiller hverandre gode mot felles mål.

Bildespesial TUP-samling

Den nye TUP (Talentutviklingsprogrammet) i regi av NHF er godt i gang med sine samlinger og fokusområder, der ti deltakere fra hele landet jobber sammen. Fra NHF Oslo deltar det denne gangen tre stykker: Elisabeth Wilhelmsen (regionstyret), Caroline Strømlid (leder NHFU Oslo) og Signe Bøvolden (NHFU Oslo). TUP har som mål å styrke påvirkningsarbeidet i NHF, og de unge talentene er allerede godt i gang. Mandag 3. november hadde eksempelvis Bøvolden en glimrende kommentar på trykk i Aftenpostens «SI ;D»-spalte.

David Ryste og Alexander Petersen.

Miriam Ormøy Ibsen og Signe Karlsen Bøvolden.

Elisabeth Wilhelmsen og Frode Heggelund.

Miriam Ormøy Ibsen og Christine Bauer.

David Ryste og Jørgen Hagen Bendiksen.

I forgrunnen foreleser: Hilde Maisey. I bakgrunnen: Lars Tore Dystvold. Frode Heggelund (assistenten innerst) og Alexander Petersen.

COMEBACK: Tre tidligere TUP'ere besøkte den nye gruppa, og delte av sine erfaringer. F.v:David Ryste, Lars Tore Dystvold og Alexander Petersen.

Miriam Ormøy Ibsen, Caroline Strømlid og Elisabeth Wilhelmsen, de to sistnevnte er fra region Oslo.

Foto: Geir Dokken

Får stoltheten tilbake

Arne Leins reisebrev fra Uganda

Våren 2014 reiste forbundsleder Arne Lein til Uganda og besøkte NHFs samarbeidspartner NUDIPU, sammen med Svein Brodtkorb som leder NHFs internasjonale avdeling. I dette reisebrevet forteller han om en reise som gjorde inntrykk.

NHF har vært lenge i Uganda. Og er det noe som preger bistandsarbeidet i Handikapforbundet, så er det nettopp langsiktighet. Vi vet at det tar lang tid både å bygge opp en organisasjon og opparbeide tillit i de organisasjonene og miljøene som vi inngår samarbeid med.

UTENFOR SAMFUNNET

Det er spesielt å komme til Afrika og en helt annen kultur. Det er andre lukter, andre smaker og andre farger. Det som imidlertid gjorde sterkest inntrykk på meg, og som først og fremst sitter igjen, er alle møtene med mennesker.

Uganda er ingen velferdsstat, slik vi kjenner dette begrepet. Arbeidsledigheten er høy, korrupsjonen omfattende og utdanningsnivået lavt, selv om levestandarden i aller høyeste grad er på veg oppover. Har du en funksjonsnedsettelse, er du utenfor samfunnet. Det finnes ingen tilbud og du blir sittende alene, dersom du selv eller de omkring deg ikke tar tak.

SPARE- OG LÅNEGRUPPER SKAPER SELVSTENDIGHET

NUDIPU er en paraplyorganisasjon bestående av mange organisasjoner av funksjonshemmede. Der vi i Norge har bevegelsehemmede som primær målgruppe, inkluderer vårt internasjonale samarbeid alle typer funksjonsnedsettelse og deres organisasjoner. På samme måte som NHFs arbeid i Norge, dreier NUDIPUs arbeid i Uganda seg om å sikre at mennesker med funksjonsnedsettelse blir likestilt med alle andre. Arbeidsformene er svært ulike, innholdet i arbeidet er ganske forskjellig, men målet er det samme: å bygge samfunn og strukturer som fører til at personer med nedsatt funksjonsevne kan leve selvstendige liv, hvor de selv har kontrollen, får være en naturlig del av samfunnet og bidra med de ressursene som den enkelte har i kraft av å være seg selv.

Blant de mange aktivitetene NUDIPU driver, er spare- og lånegrupper. I et område, eller grend ville kanskje vi sagt i Norge, samles om lag 30 perso-

ner til en slik gruppe. Gruppen sparer penger og låner til hverandre. Slik kan medlemmene i gruppa få råd til å kjøpe ei ku, en gris eller frø til noen planter. Når den som har lånt penger får solgt sine produkter på det lokale markedet, betales gjelda tilbake og en ny i gruppa kan komme i gang med sin aktivitet.

TILLIT OG RESPEKT

Vi var innom flere slike grupper. Et sted kom vi noen minutter etter at møtet hadde startet og ble avkrevd et straffegebyr. Reglene tilsier at alle må komme presis, og reglene gjaldt også for oss. Gruppen hadde i fellesskap innført ulike gebyrer for forseelser. Dyrest var det å bli tatt for å snakke nedsettende om et annet medlem i gruppa, det ville de ikke ha noe av.

I front av rommet satt styret, med en metallkasse med tre låser foran seg. Nøklene til låsene var gitt til tre medlemmer i gruppa, og nøklene skulle oppbevares adskilt. Om to av medlemmene ble sett sammen utenom

Foto: Kristin Iversen/NHF

de ukentlige samlingene, ble den ene fratatt nøkkelen. En effektiv metode for å forhindre korrupsjon. I kassen var også gruppas protokoller og den enkeltes spareplaner skrevet ned. Alt var synlig, hele gruppa hadde innsikt i hva som skjedde, virksomheten var totalt transparent og bygget på gjensidig tillit og respekt. Gruppa kontrollerte seg selv. De forvaltet hverandres penger, de lånte av hverandre, de hjalp hverandre framover. Alt materiellet, metallkassa, protokollene og medlemmenes «bankbøker», hadde gruppa selv kjøpt. NUDIPUs bistand består av råd og veiledning. Det er også den delen av arbeidet NHF bidrar til.

NÅ STOPPER DROSJENE

En annen gruppe vi var innom, hadde holdt på noe lengre tid. Vi stilte noen av deltakerne spørsmål om hva det hadde betydd for dem å være med i denne gruppa. En kvinne, antagelig omkring 50, reiste seg og fortalte at tidligere kjørte «drosjene», som fungerer som våre busser, bare forbi henne og enset henne ikke. Hun hadde ikke noe å betale med og var derfor uinteressant for dem. Nå som hun hadde klart å komme i gang med aktiviteter som gav inntekt, stoppet drosjene for henne og tilbød henne å sitte på. Hun var blitt en del av samfunnet i grenda, hun hadde fått tilbake

sin stolthet og levde likestilt med de andre i samfunnet.

ET TILBUD SOM VOKSER

Da vi var i Uganda i februar var det dannet rundt 700 spare- og lånegrupper. Før sommeren var det etablert 800. Når dette reisebrevet trykkes, er tallet trolig over 1000. I hver gruppe deltar det om lag 30 personer. Nye grupper og deltakere kommer stadig til. Til sammen blir det et stort antall mennesker som får hjelp til komme i gang og ta del i et fellesskap og samarbeid som gir styrke.

Sirkelen er sluttet

Med en CV som i sin kortversjon strekker seg over mangfoldige ark, sier det seg selv: Å beskrive avtroppende kontorleder Sverre Bergenholdt på to sider er omtrent umulig.

Tekst: Ida C. Freng
Foto: Privat

Han sitter på kontoret omgitt av bunkers med fargerike plastomslag, som er blitt hans varemerke i årene han har styrt Oslo-kontoret. Han har stålkontroll på hva som befinner seg i samtlige små «papirtårn», og er i full gang med å rydde alt inn i sine respektive permer og ansvarsområder. Det er snaue to uker siden han offisielt takket av som kontorleder.

- Jeg fratrer etter eget ønske. Det er rart, men verken vemodig eller trist, betyr Sverre Bergenholdt. Han har gjennom en mannsalder vært både ansatt, medlem og tillitsvalgt i Norges Handikapforbund, helt tilbake til den tiden da organisasjonen het Norges Vanførelag.

- Jeg har vært utrolig heldig og privilegert. Egentlig er det litt deilig å slippe fra seg kontrollen nå. Det henger sammen med at jeg får gi den videre til Jørgen (Foss, red.anm) som jeg selv har vært med på å forberede til stillingen.

Rolig pensjonisttilværelse kommer imidlertid ikke på tale for den aktive 68-åringen, som fortsetter i 60 prosents stilling, primært med hjemmekontor og prosjektbaserte oppgaver. - Jeg skal ikke bli noen syvende far i huset, understreker han.

TIDLIG START

For Sverre begynte befatningen med funksjonshemmedes organisasjoner tidlig. Han fikk poliomyelitt som toåring, og fikk restlammelser i begge

Volleyball ble Sverres idrett, her i full aksjon for Oslo Handikapidrettslag. Mangeårige mesterlag innen handikapidretten oftest i kamp med Fredrikstad, Kristiansand og Sandnes.

ben. Han ble leder av Handikappedes Ungdomsklubb allerede på 60-tallet, og kom tidlig inn i handikapidretten. Det skulle bli et engasjement for livet. Først som utøver, både i kjelkehockey, svømming, volleyball, ispigging og bordtennis, og senere som en fremtredende leder innen HC-idretten. Det er bare åtte år siden HC-idrett ble fullt integrert i Norges Idrettsforbund - som første land i verden der dette skjedde - men Sverre trakk i trådene for å få det til å skje i mange år før den tid.

- Det er viktig at det bygges videre på arbeid man har gjort, slik jeg har gleden av å se nå. Det hjelper ikke å bygge en masse, dersom det faller sammen når en selv trer fra bordet, sier Sverre, som er blitt hedret med livsvarig æresmedlemskap i Norges Idrettsforbund for sitt arbeid. På listen over utmerkelser står dessuten Hans Majestet Kong Haralds æresmedalje i Gull, samt en rekke

andre hedersbevisninger fra både idrett- og organisasjonsliv.

TILFELDIGHETER

Det var ikke gitt at Sverre skulle vie sitt yrkesaktive liv, og det meste av fritiden også, til organisasjonen. I 1983 hadde han fått plass på «Etat-skolen», den sikreste veien til et langt og trygt yrkesløp i offentlig forvaltning. Skjebnen, og Sverre selv, ville det imidlertid annerledes. Etter en større omveltning i forbundet skulle fylkeslaget i Østfold gjenopprettes, og han søkte på stillingen. Og fikk den.

- Med kone, barn og økonomiske forpliktelser var det ikke en rasjonell ting å gjøre: Kaste seg ut i en ny jobb der en av hovedoppgavene var å skaffe inntekter til min egen lønn, så vel som det interessepolitiske arbeidet, smiler Sverre. Kona Eva støttet ham i avgjørelsen, og da var valget enkelt. Det ukjente fristet mer enn det sikre.

ROSER KONA

Han er full av beundring for kona, som han beskriver som et utrolig menneske.

- Jeg er utrolig takknemlig for den rausheten hun har vist, og som jeg nok dessverre har snyllet litt på, innrømmer han.

Som da han under oppkjøringen til OL og Paralympiske Leker på Lillehammer og med integreringsprosessen for å få HC-idretten inn i NIF, nok bodde mer på hotell på Fornebu, enn hjemme i Son. Så varm i trøya ble han på hotellet, at han en gang kjørte bilen rett inn i resepsjonsområdet.

- Det var mørkt, glatt og kaldt og ingen reagerte verken da jeg ringte resepsjonen for å få litt assistanse, eller da jeg blinket med lysa. Så da kjørte jeg rett inn. Det var jo automatiske skyvedører, så det gikk fint det, sier han med et smil og et lite skuldertrekk.

1983, startet opp i NHF Østfold. Moelvenbrakke utenfor Stenerødheimen var Sverre sitt kontor. Starten på over 30 år i NHFs tjeneste.

NHF Østfold reiser på medlemstur til Lanzarote, første gang i 1988. Sverre fant en turkamerat, like ikke sant, spør Sverre selv...

EN STYRKE

For han er ikke redd for å be om hjelp eller assistanse når han trenger det, den avtroppende lederen.

- På mange måter tror jeg det kan være en styrke, det å vise at man av og til har behov for litt hjelp. Hvor mange venner har jeg ikke fått land og strand rundt på den måten, sier han.

Sverre er dessuten ikke den som sier nei når andre ber ham om å trå til. Han trives i kulissene, og var blant annet med på å legge grunnlaget for landslaget i sittende volleyball, som gjorde stor suksess på 90-tallet.

- Vi skaffet blant annet profesjonell trener til laget. Uhørt og utenkelig på den tiden, minnes han.

Selv har han VM-sølv i kjelkehockey, samt lengre paralympisk erfaring enn de aller fleste: Han har vært med som utøver eller leder i åtte Paralympiske Leker. At det ikke ble noe OL/PL i Oslo i 2022 legger han ikke skjul på at han er skuffet over.

- Mest på grunn av alle mulighetene vi går glipp av, både i forhold til etterbruk av anlegg, samt den folkehelse-

messige gevinsten et OL/PL og økt idrettsfokus kunne gitt. Folkefesten er det ikke så farlig med for min del, det blir sekundært.

INGEN POLITIKER

Samfunnsengasjementet har vært stort, og spredd seg over mange felt og interesseområder. Noen politiker i tradisjonell forstand har han imidlertid aldri vært, eller hatt lyst til å bli.

- I politikken er det for mange kompromisser og for mye kamelsvelging for meg. Jeg står for det jeg mener, og hadde ikke greid å gå på akkord med det dersom partiet hadde krevd det. Jeg ville nok blitt en dårlig politiker, smiler han.

Men hvordan skal han så nyte sitt otium?

- Jeg klarer ikke å bare sette meg ned. Da visner jeg, sier han.

Foruten å fortsette å engasjere seg i NHF og idretten, har han nå planer om å starte så smått med litt slektsforskning. Og så har han et konkret løfte å innfri:

- Jeg har lovet kona at jeg skal begynne å trene. Så det er jeg bare nødt til!

Av Bente Kaldheim
Avdelingsleder
Rådgivning og Utredning
Hjelpemiddelsentral Oslo
og Akershus/NAV

Hvem kontakter du når du trenger hjelp

Hvem kontakter du når du trenger et nytt hjelpemiddel? Hvem bistår deg om hjelpemiddelet må repareres og hvor skal hjelpemiddelet returneres når du ikke lenger trenger det? Det finnes ingen enkle svar med to streker under, men om du leser videre blir du kanskje litt klokere.

KARTLEGGJE BEHOV

Om du har en funksjonsnedsettelse er det bydelen, som oftest representert ved en ergo- eller fysioterapeut, som kartlegger behovet ditt og foreslår tiltak sammen med deg. Hver bydel har en hjelpemiddeltelefon du kan ringe for å få bistand.

Har du behov for et hjelpemiddel og det dekkes av folketrygden, vil den kommunale terapeuten hjelpe deg å søke om hjelpemiddelet. Noen ganger må du prøve ut hjelpemidlene før de søkes på, og da tar den kommunale terapeuten kontakt med hjelpemiddelsentralen for å få en timeavtale. Utprøvingene skjer som oftest i hjelpemiddelsentralens lokaler på Økern, men de kan også gjøres hjemme hos deg eller hos en leverandør.

BEHANDLE SØKNADER

Det er hjelpemiddelsentralen som behandler søknader om hjelpemidler. Omtrent 80 prosent av søknader

dene behandles samme dag som de kommer inn. Når hjelpemidlene er innvilget bestilles det fra hjelpemiddelsentralens lager, fra en annen hjelpemiddelsentral eller leverandør hvis varen ikke er på lager. Hvis du lurer på om hjelpemiddelsentralen har mottatt søknaden din, hvor lang tid det tar å få hjelpemidlet ditt, eller om hjelpemidlet er levert til Oslo kommune sin hjelpemiddeltekniske enhet, kontakter du hjelpemiddelsentralens servicesenter på 21 06 97 00.

TRANSPORTERE HJELPEMIDLER

Hjelpemiddelsentralen leverer hjelpemidlene som er bestilt til Oslo kommune sin hjelpemiddeltekniske enhet (HME) som har ansvaret for å levere hjelpemidlene hjem til deg. Den gjennomsnittlige tiden det tar fra hjelpemiddelsentralen har innvilget søknaden til varen er levert HME er ca to uker for lagervarer og ca en måned for varer som må bestilles hos leverandør. Du kan selv hente hjelpemidlene hos HME dersom du ønsker det. HME har lokaler vegg i vegg med hjelpemiddelsentralen i Kabelgaten på Økern.

REPARERE HJELPEMIDLER

Både Oslo kommune sin hjelpemiddeltekniske enhet (HME) og hjelpemiddelsentralen reparerer hjelpe-

midler. Hvem som gjør hva er regulert gjennom en samarbeidsavtale, kalt serviceveileder. Oslo kommune ved HME har i hovedsak ansvaret for reparasjoner for brukere i Oslo og hjelpemiddelsentralen har ansvar for reparasjoner som påvirker CE-merking, garanti og elektromedisinsk utstyr som senger, personløftere, heiser og elektriske rullestoler.

For deg betyr det at du skal kontakte HME når du har behov for enklere reparasjoner, for eksempel på manuelle rullestoler. HME har to biler godt utstyrt med reservedeler, som gjør at teknikerne kan gjøre en komplett service på de mest vanlige manuelle rullestolene. Du kan forvente rask service når du tar kontakt med HME på telefon 23 43 92 00.

For mer kompliserte reparasjoner og reparasjoner på elektromedisinsk utstyr, kontakter du hjelpemiddelsentralens tekniske ordrekontor på 21 06 98 60. Hvis hjelpemiddelsentralen ikke kan utføre reparasjonen, bestiller hjelpemiddelsentralen den fra leverandør.

Du kan også skifte dekk eller gjøre enkle reparasjoner selv om du ønsker det. Delene kan du bestille fra hjel-

pemiddelsentralen, enten på telefon 21 06 98 60 eller via et ordreskjema som du finner på hjelpemiddelsentralens nettside.

RETURNERE HJELPEMIDLER

Når hjelpemidlet er utslitt, eller du ikke lenger trenger det, kan du levere det tilbake til hjelpemiddelsentralen sitt returmottak i Kabelgaten 1. Hvis du ikke har anledning til å levere det selv, kan du ringe hjelpemiddelsentralens servicesenter. De gir beskjed til HME som kontakter deg for å avtale når de skal hente hjelpemidlet. HME leverer hjelpemidlet til hjelpemiddelsentralens returmottak.

PÅ REISEFOT I NORGE

Hvis du har et hjelpemiddel fra hjelpemiddelsentralen du er avhengig av å ha med på tur men som ikke lar seg pakke i kofferten, som f eks en seng

eller en personløfter, kan du få låne dette av hjelpemiddelsentralen i det fylket du skal besøke dersom de har det på lager. Meld behovet til NAV Hjelpemiddelsentral Oslo og Akershus, så tar sentralen kontakt med hjelpemiddelsentralen i det fylket du skal besøke for å få på plass hjelpemidlet til du kommer.

MIDLERTIDIG UTLÅN AV HJELPEMIDLER

Hjelpemiddelsentralen låner bare ut hjelpemidler til personer med et varig behov. Om noen i familien har behov for hjelpemidler i en kortere periode, f eks ved benbrudd el, kan du oppsøke Oslo kommune sitt hjelpemiddellager i Konghellegata 3, inngang Schouterrassen eller ringe telefon 22 87 16 50. Disse hjelpemidlene må du hente og levere selv.

Hjelpemiddeltelefonene i bydelene

Bydel Alna: 23 47 90 17
Bydel Bjerke: 900 80 588
Bydel Frogner: 415 61 087
Bydel Gamle Oslo: 23 43 11 71
Bydel Grorud: 23 42 15 00
Bydel Grünerløkka: 46 89 08 77
Bydel Nordre Aker: 917 29 076
Bydel Nordstrand: 02 180
Bydel Sagene: 23 47 46 50
Bydel St. Hanshaugen: 23 47 56 19
Bydel Stovner: 950 10 954
Bydel Søndre Nordstrand: 23 49 68 00
Bydel Ullern: 481 60 331
Bydel Vestre Aker: 23 47 61 96
Bydel Østensjø: 23 43 85 03
Sykehjemsetaten: 23 43 30 80

TEKNIKER: Finn Petter Pedersen fra Hjelpemiddelteknisk enhet.

BEFARING:
Funksjonsutvalget i Levende
Oslo tar en nærmere titt på
prosjektet Torggata.

Torggata i ny prakt

Etter måneder med gravearbeid er nå en av hovedpulsårene mellom øst og vest i Oslo, Torggata, åpen for alminnelig ferdsel igjen.

Tekst og foto: Ida C. Freng

Norges Handikapforbund Oslo har gjennom sin deltakelse i Funksjonsutvalget «Levende Oslo» fulgt prosessen i Torggata nøye, og i slutten av oktober var det duket for felles befaring i den tidligere så utskjulte «Kebabgata».

ANSIKTSLØFTING

Det er helt tydelig at noe er i ferd med å skje i gata som tidligere var mest kjent for å huse et enormt antall kebab- og gatekjøkken på en nokså kort gestrekning. Nå dukker imidlertid stadig nye steder opp, og gata har fått et helt annet preg. Her er en egen «pølsepub», mikrobryggeriet «Crow» har flyttet inn, og i den andre enden av gata finner man Starbucks. Gamle travere som «Cacadou» holder dog fremdeles stand, det samme gjør klassikeren «Cafe Sara».

Men hvordan er det så med tilgjengeligheten?

- Fortauskantene er gode. De er generelt lave, bare et par centimeter, og de er ytterligere senket på hjørner, noterer Birger Nymo, tilgjengelighetsrådgiver i NHF Oslo.

Atkomsten til serveringsstedene og butikkene er imidlertid ikke helt på plass overalt. Gata rommer mange gamle hus, noe inngangspartiene bærer preg av.

Det nye ved Torggata er det utpregede fellesbruken av gata. Her skal både syklister, gående, rullestolkjørere og bilister i stor grad dele de samme arealene. Blant annet er det valgt et rullevennlig smågatesteinsdekke i gata, som skal sørge for at syklistene senker farten, og ikke kommer susende nedover gata-

men uten at det blir ubehagelig å sykle på.

- Vi liker dekket, sier Trond Solem fra Syklistenes landsforening. Han tror det vil fungere godt.

På fortauene er det lagt større heller, som vil være bedre å kjøre på for eksempelvis rullestolbrukere og foreldre med barnevogn. I tillegg har de ulike serveringsstedene fått veiledning i å ikke blokkere de naturlige fartsveiene på fortauet. Det nye kjøremønsteret har bydd på utfordringer i startfasen. Mange kjører «slik de alltid har gjort», selv mot nye enveiskjøringer og «Innkjøring forbudt»-skilt. Det jobbes stadig med riktig skilting i gata.

Idrett for alle!

Norges Idrettsforbund arrangerte i november en landskonferanse med tema: **Idrett og funksjonshemmede**. Konferansen satte inkludering på dagsorden, og viste til arbeidet som er gjort og som må gjøres for å skape en idrettsbevegelse for alle.

Tekst: Jørgen Foss
Foto: NIF

- Jeg vil starte med å takke Norges Handikapforbund for å ha gitt vår organisasjon og bevegelse deres hederspris, siden sist vi møttes, kjære venner. Slik åpnet idrettspresident Børre Rognlien landskonferansen om idrett og funksjonshemmede i Trondheim i november. NIF er den eneste idrettsbevegelsen i verden som har inkludert funksjonshemmede i en felles idrettsbevegelse. Det var under sist landsmøte at Norges Handikapforbund ga sin hederspris til Norges Idrettsforbund og Olympiske og Paralympiske Komité, for deres fokus på idrett for alle.

Hedersprisen ble tildelt Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité fordi de har klart å vise likestilling i praksis, for inkludering av funksjonshemmede i idretten, og for å gi stadig gir mer plass til funksjonshemmede idrettsutøvere - ikke minst gjennom Paralympics ble det den gang sagt i begrunnelsen.

Kulturminister Thorhild Widvey var også til stede ved åpningen og hun påpekte hvor viktig idretten er som samarbeidspartner til interesseorganisasjonene for å få igjennom interessepolitiske saker.

I 1996 trappet inkluderingen i idretten opp for fullt da man på et ekstraordinært idrettsting sa ja til å bli et felles forbund og i 2008 var det alvor. NIF endret navn til Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité. Da ble endelig tidligere formann i Norges Handikapidrettsforbund Carl E. Wangs ord til virkelighet:

"Det endelige målet for handikapidretten og forbundet må være å oppløse seg selv, når de funksjonshemmede er tatt fullt med i all annen norsk idrett."

Carl E. Wang, formann NHIF 1971-74

Til stede på konferansen var både avtroppende og påtroppende regionkontorleder, Sverre Bergenholdt og Jørgen Foss. – Dette er litt symbolsk,

jeg har min siste arbeidsdag som regionkontorleder der jeg kom fra når jeg startet i Norges Handikapforbund, nemlig hos idretten sier Sverre Bergenholdt da konferansen starter opp.

På konferansen brukte regionen mye tid på å knytte kontakter og skape allianser mellom idretten og NHF. Jørgen Foss var på speed dating med idrettspresidenten og der la han mye vekt på hvordan NIF og NHF i større grad kan samarbeide om interessepolitiske spørsmål.

Regionkontorleder Jørgen Foss brukte sine taleevner til å lede en debatt med Bjug Ringstad fra NFU, Åse Torheim fra Special Olympics intensjonalt og Kristin Kloster Aasen som er 2. visepresident i NIF. Debatten gikk ut på hvordan vi kan få flere utviklingshemmede ut i fysisk aktivitet og hvordan interesseorganisasjonene kan samarbeide.

Kristin Kloster Aasen ser frem til enda tettere samarbeid med interesseorganisasjonene, her i samtale med Jørgen Foss på scenen under samlingen i Trondheim.

Om bloggen: Quarten har i år introdusert leserne for bloggen «Plutselig Rullestol», der Carine Ødegaard lar deg følge hennes liv etter ulykken som gjorde henne til rullestolkjører. I denne utgaven kan du lese hennes betraktninger om hvordan det er å være dønn ærlig - i en blogg som har hundrevis av lesere daglig.

Kontroll?

- 08.11.2014 kl.15:56 i Svarte(ere) dager
- 5 kommentarer

Da jeg bestemte meg for å la andre lese denne digitale dagboka, som bloggen tross alt er, var en del av motivasjonen å kunne informere "alle" om hendelser, humor og opp- og nedturer, uten å måtte ha samtaler. Delvis fordi det var kjedelig å fortelle om samme ting mange ganger, men mest fordi det var en del kjipe ting jeg ville at de rundt meg skulle få vite om, men som jeg syntes var vanskelig å prate om. Etter hvert som antall blogglesere vokste møtte, og møter, jeg stadig venner, bekjente, bekjente av bekjente og andre, som sier at de leser bloggen. Det er jo utrolig hyggelig, og jeg blir stolt og glad av hvert klikk, men det gjør det mye vanskeligere å komme med historier fra de vanskelige dagene. Jeg ser plutselig for meg alle disse menneskene, og da er det vanskelig å være åpen og ærlig.

Men i dag skal jeg fortelle at jeg har vært stresset. Jeg har vært stresset i en god stund, som har fått fysiske symptomer i det siste, hvorav det mest slitsomme er søvnproblemer. Jeg har ikke vært tilgjort glad, eller falskt hygget meg, når jeg har hatt det moro i det siste. Men stresset har ligget i bakgrunnen. Kort fortalt føler jeg på en mangel av kontroll. I hodet mitt føles det som om jeg ikke har kontroll på noen ting. Heldigvis stemmer ikke det helt, men når jeg ikke er mentalt flink, og passer på sinnet (som i et sinn, ikke et sinne, jeg er ikke sint) mitt, så popper denne følelsen opp.

Jeg har selvsagt gjort det eneste jeg kan gjøre når verden er litt for stor; jeg snakket med mannen min. Og det hjalp. Det hjalp faktisk så bra at jeg ble momentant trøtt. Tror dermed jeg skal slappe litt av nå. Roe ned.

Ha en god helg!

Vil du lese mer?

Følg Carines blogg på <http://plutseligrullestol.blogg.no/>

O' jul med din glede!

Like sikkert som at julemarsipanen kommer i oktober, er det at jula veldig snart er over oss når vi nå skriver desember!

Kilde: www.wikipedia.no
Bearbeiding: Ida C. Freng
Foto: Colourbox

Vi i Quarten-redaksjonen har tatt en titt på en del av de tingene en del av oss tar for gitt i julen, for å se hvor de kommer fra. Er du klar?

ADVENTSKALENDER

En kalender som teller ned dagene til julaften er en hyggelig tradisjon for både store og små. Skikken startet i Tyskland tidlig på 1900-tallet. Den gang var det en pappkalender med små bilder bak lukene. I Norge ble slike kalendere vanlige fra 1940-tallet, da Norsk Speiderpikeforbund produserte og solgte adventskalendere. Det ble fra 1960-tallet dessuten vanlig med såkalte «julekalendere» på norsk fjernsyn, der «Jul i Skomakergata» og senere «The Julekalender»

kan nevnes blant de største suksessene.

JULETREET

I Norge har det lenge vært tradisjon å ta inn vintergrønne vekster rundt juletider. Selve juletreet som sådan har imidlertid tysk-sveitsisk opphav. Det var kjøpmenn som først startet skikken, og barna fikk høste treet etter jul. Senere spredde skikken seg, og det finnes en skriftlig kilde om juletrær i vanlige hjem fra 1605. Til Skandinavia kom skikken først i Sverige (1741) imens det første registrerte juletreet i Norge var i 1822. Først utpå 1900-tallet var skikken i vanlig bruk i Norge. Det første offentlige utendørs-juletreet ble reist på Universitetsplassen i Oslo for 95 år siden i år. Det var Frelsesarmeen som stod for det.

JULENISSEN

Enten du tror på ham eller ikke: Nissen er det fremste verdslige symbolet på jula i den vestlige verden.

I Norge og de skandinaviske landene kjenner vi selvfølgelig fjøsnissen, men den moderne nissens utseende stammer i stor grad fra det amerikanske diktet «A visit from St. Nicholas» fra 1823. Deretter befestet en rekke reklametegninger for giganten Coca-Cola nissen slik de kjenner ham i dag. Opprinnelig stammer imidlertid nissen fra før-kristen fedredyrkelse som ble forbudt etter kristningen på 1000-tallet. Han ble så «adoptert» av Kirken et par hundre år senere, og knyttet sammen med helgenen St. Nikolaus.

JULEMAT

I følge en undersøkelse gjort av Research International i 2003, fordeler nordmenn seg slik når det gjaldt julemiddagen:

- Ribbe: 56%
- Pinnekjøtt: 31%
- Kalkun: 6%
- Svinestek/svinekam: 4%
- Lutefisk: 2%
- Torsk: 1%
- Vilt: 1%

Berlinerkranser
Fattigmann
Goro
Krumkaker
Sandkaker
Sirupssnipper
Smultringer

JULETREFEST

Juletrefestene viderefører en vel-etablert festtradisjon som ble innført i Norge midt på 1800-tallet, trolig i forbindelse med innføringen av juletreet som tradisjon. De første juletrefestene ble startet av lærere og prester, men nå til dags er det som oftest foreldre, bedrifter eller foreninger og organisasjoner som tar seg av dette.

Programmet består vanligvis av kakespising og å hygge seg sammen,

det bys på selskapsleker og enkel underholdning for barna, samt gang og synging av julesanger rundt juletreet, for ikke å snakke om høydepunktet med besøk av selveste nissen, som kommer med gaveposer til barna helt til sist.

DE SYV SLAG

Tradisjonelt skulle det være syv slag småkaker til jul. Diskusjonen har gått i mange år om hva som er de «riktige» syv slagene. I følge Wikipedia ser lista slik ut:

AssisterMeg

sterk rygg og stort hjerte

AssisterMeg AS gir personer med funksjonshemninger skreddersydd assistanse uansett bakgrunn, funksjonsnivå, kulturtilhørighet, språk eller religiøs tilknytning.

I samarbeid med brukeren finner vi assistenter med de egenskaper og kvalifikasjoner som skal til for å gjøre hverdagen enklere og hyggeligere.

Med AssisterMeg kan alle ha BPA. I samarbeid med brukeren kan vi påta oss all administrasjon av ordningen, arbeidsgiveransvar, personal og lønnsadministrasjon, vikar ved fravær, turnuslister, opplæring og oppfølging og m.m.

Kontakt:
Knud Holms gt 3, 4005 Stavanger - Tlf. 52 977 570
Grensen 18, 0159 Oslo - Tlf. 21 031 451
Strandgaten 6, 5013 Bergen - Tlf. 55 612 002

www.assistermeg.no / post@assistermeg.no /
oslo@assistermeg.no / bergen@assistermeg.no

Velg den assistenten som passer inn i ditt liv!

Godkjent i mange kommuner

Skreddersy din egen hverdag!

med **HjemmeBest Personlig Assistanse**

✓ Personlig assistanse i alle hverdagens gjøremål.
Lev det livet du ønsker nå!

HjemmeBest har lang erfaring innen assistanseordningen, med mange hjertevarme assistenter. Vi finner den som passer deg, dine interesser og vaner. Ring for en uforpliktende prat om hva vi kan gjøre for deg. **Tlf.: 48 32 54 64.**

E-post: post@hjemmebest.no
www.hjemmebest.no
Følg oss på Facebook

